

MEMO

Ethische Code voor Musea

Toelichting of afwijkingen van toepassing voor Natuurhistorisch Museum Rotterdam

---

Alle geregistreerde musea in Nederland onderschrijven de Ethische Code voor Musea (een vrije vertaling van de ICOM Code of Ethics for Museums uit 2004). Daarmee verklaren zij de Code als richtlijn voor museaal handelen te aanvaarden. Ook onze organisatie is een geregistreerd museum. Van personeel van onze organisatie wordt verwacht dat zij vertrouwd zijn met de inhoud van de Code en deze als leidraad gebruiken voor hun handelen.

In de Code staat een aantal artikelen waar we om moverende redenen van afwijken en/of die een toelichting nodig hebben over hoe het betreffende artikel voor onze organisatie moet worden opgevat/toegepast.

Deze memo hoort bij de Code en is van toepassing verklaard door de directie op 25 augustus 2023.

Toelichting of afwijking per artikel.

Artikel 2.9

Hier wordt voorgeschreven dat het bestuur kennisneemt van uitzonderlijke gevallen om collectie op te nemen die buiten het verzamelbeleid valt. Het Natuurhistorisch heeft echter geen directeur-bestuurder zoals dat gebruikelijk is in het bestuursmodel met een Raad van Toezicht, maar kent het bestuursmodel met een bestuur en daaronder een directie die zelfstandig deze beslissingen kan nemen. In Het Natuurhistorisch gaan dergelijke beslissingen dus niet via het bestuur maar alleen langs de directie die hierbij ook de Collectie Adviesraad (CAr) kan consulteren.

Artikel 2.10

Er is een speciale zorgvuldigheid vereist bij verwerven en schenken van collectie(stukken) en fiscale regelingen die daaruit kunnen voortvloeien bij bestuurders, personeel, familie en andere naaste verwanten daarvan. In Het Natuurhistorisch is de afspraak hierover als volgt: er vindt geen betaling/vergoeding plaats bij verwerven van collectiestukken wanneer er een directe relatie is met mensen die aan het museum verbonden zijn en hun familie. Ook worden collecties niet met voorwaarden voor tegenprestatie in welke zin dan ook aangenomen. Er kan geen sprake zijn van een fiscale regeling, niet bij leven en niet na dood voor de erfgenamen. Schenkingen zijn in dit geval dus altijd onvoorwaardelijk en worden zonder enige vergoeding of fiscale regeling geaccepteerd door ons museum, waarbij alle eigendomsrechten van de schenker onherroepelijk vervallen.

Voor vrijwilligers verbonden aan Het Natuurhistorisch geldt deze regeling niet: bij schenking aan ons museum is een fiscale regeling wel mogelijk. Er kan echter geen sprake zijn van een tegenprestatie of van een geldelijke betaling.

Artikel 2.26

Persoonlijk gebruik van museumcollecties. In Het Natuurhistorisch is er een onderscheid tussen de wetenschappelijke collectie en de uitleencollectie. Dit artikel uit de Code geldt onverminderd voor de wetenschappelijke collectie: deze mag niet voor persoonlijk gebruik worden meegenomen door iemand die op welke manier dan ook aan het museum verbonden is. Wat niet onder persoonlijk gebruik verstaan wordt, is een object tijdelijk uit het museum meenemen voor een presentatie, conferentie, onderzoek et cetera, waarbij het object een duidelijke functie heeft passend binnen de doelstellingen van het museum.

De uitleencollectie van Het Natuurhistorisch valt niet onder de Code. De uitleencollectie is beschikbaar voor iedereen en bedoeld voor educatieve doeleinden, zoals bijvoorbeeld spreekbeurten op scholen. Ook personeel en anderen verbonden aan het museum mogen van deze service gebruik maken. Medewerkers die iets voor persoonlijk gebruik lenen uit de uitleencollectie gebruiken daarvoor het standaard bruikleenformulier en zijn net als iedereen zelf verantwoordelijk voor het respecteren en toepassen van de bruikleenvoorwaarden.

We wijken als museum met deze reden dus af van het artikel, voor wat betreft de uitleencollectie die als zodanig ook geregistreerd staat en buiten de depots bewaard wordt, of voor objecten die niet geregistreerd zijn omdat ze alleen educatieve waarde hebben en dus juist voor dat doel tijdelijk uit het museum meegenomen kunnen worden.

Artikel 8.8

Hieraan voegen we toe dat vertrouwelijkheid te allen tijde, in alle gevallen, op alle gebieden ondergeschikt is aan wettelijke verplichtingen. Wanneer er een vermoeden van of vastgesteld ongeoorloofd gedrag is binnen de organisatie moet hier altijd actie op ondernomen worden via de direct leidinggevende, directie, bestuur of vertrouwenspersonen binnen en buiten de organisatie. Een veilige werksfeer is een van de speerpunten van ons museum. We breiden dit punt dus uit om hier geen enkel misverstand over te laten bestaan.

Artikel 8.10

Dit artikel is te zwaar aangezet. Elk personeelslid heeft bij aanstelling persoonlijke afspraken over taken en verantwoordelijkheden gemaakt en heeft hierover periodiek een gesprek met de leidinggevende. Niet in elke functie is het mogelijk/nodig allerlei zakelijke relaties buiten het museum te onderhouden en dat vragen we als directie dan ook niet van iedereen. Wel verwachten we van iedereen een goede dienstverlening naar beste kunnen bij alle dagelijkse werkzaamheden.

Artikel 8.18

Dit artikel verwerpen we: bij een belangenconflict worden alle partijen gehoord en een onafhankelijk oordeel geveld. Medewerkers mogen echter geen handelingen uitvoeren / uitspraken doen die schadelijk zijn voor het (imago van het) de organisatie.